

Gudstjeneste i Skævinge & Lille Lyngby Kirke

den 13. december 2015

Kirkedag: 3.s.i advent/B

Tekst: Luk 1,67-80

Salmer:

SK: 87 * 78 * 76 * 89 * 66,5 * 80

LL: 87 * 78 * 70 * 123

Der var engang... Med den indledning er der lagt op til enten en historie om gamle dage eller et eventyr. I denne sammenhæng handler det om gamle dage, for i denne sammenhæng er 10 år tilbage 'gamle dage'. Og da havde vi en formidabel kvindelig håndboldspiller, Anja Andersen. På et tidspunkt var hun indbegrebet af håndboldens kvindelandshold, og udfaldet af en kamp var næsten lig med, om Anja var med eller ej. Hun var dygtig og kunne ting med en bold, som ikke var set før. Hun var dygtig, og til tider temmelig arrogant, hvilket måske nok også skal til i den verden. Det er da muligt. Hun sagde engang i TV: "Nummer to er den første taber!"

Jeg kender en kvinde, der også på sit felt er fantastisk dygtig. Da hun som ung uddannede sig, stillede hun skyhøje og til tider urimelige krav til sig selv. Jeg spurgte hende engang om det var nødvendigt med så høje krav, for når det mislykkedes, røg hun helt ned i kulkælderen. Hun sagde: Jeg ved det godt; men jeg kan ikke lade være. Sådan bliver man, når man er vokset op i et hjem, hvor man var flov over et 11-tal i eksamensresultat, for jeg vidste, at mine forældres kommentar ville være: Kan man ikke få 13?

Nej, der er ikke megen glorie om nr. 2. Derfor er der ingen, der ønsker at være en 2'er.

Zakarias' søn, Johannes, var helt fra fødslen udset til at være en 2'er. Den stakkels far. Han har helt fra starten vidst, at når han stod i forældreflokken, der kappedes om at skubbe deres børn foran hinandens, eller er det et nyere fænomen, kappedes med ordene: "Se mit barn!" – ja, så kunne han lige så godt selv tilføje: "Han bliver altid en 2'er." Uanset om man som forældre har høje drømme om sine børn eller ej, så er det noget helt andet med sikkerhed at vide, at det aldrig bliver til noget særligt, men altid en 2'er. "Se mit barn, den evige taber" – mange nutidens forældre ville jo skulle have psykologhjælp, hvis de med sikkerhed vidste det om deres barn.

Udsigterne for Johannes var ganske enkle. Han var stillet én opgave i udsigt, og når den var udført, var der ikke mere til ham. Så ville han glide ud i glemslen. For det var ikke en opgave, hvor der bagefter stod stor ære og hæder om ham. "Gør, hvad du skal og trød til side" sådan lidt groft sagt. Hvordan mon en sådan uddannelsesplan ville virke i dag, hvor det jo næsten er blevet et mantra, at man skal gøre en forskel, og hvor dét blot at være en af tænderne på det store tandhjul, der driver det hele, er lidt nedgjort?

Johannes' opgave var i alt at pege på en anden. Hvis det endelig skete, at Johannes blev æret eller rost, så var det nærmest hans pligt straks at påpege: "Der kommer en, der fortjener mere ære; der er en, der er mere, større, bedre end mig; I skal ikke se på mig, men på ham, som jeg peger på. Jeg er bare en taber, en 2'er."

Og det er gældende helt fra Johannes' fødsel. Hans egen far, Zakarias, bryder ud i jubelsang og lovprisning ved barnets fødsel. Jubelsang og lovprisning af ham, som Johannes skal pege på. Det er som om, Zakarias ser hen over sin egen søn og ser en andens søn. Men ikke på den måde som nutidens

nybagte forældre ser hen over deres nyfødte og hen på Facebook. Og Johannes har heller ikke haft samme grund til at føle sig overset, som nutidens børn, der helst skal ses, men åbenbart mest af de andre forældre, for dets egne ser dem ikke i barnevognen eller ved brystet i amningen, for da skal Facebook jo opdateres. Johannes blev ikke overset, selv om hans far så hen over ham.

For Zakarias så ikke Johannes som en taber. Ikke, at han tænkte ”Du skal nok vise dem alligevel.” For Zakarias og hans kone Elisabeth var Johannes en guddommelig velsignelse og glæde. Men de kendte også deres plads, og Johannes’ plads. Og deres plads var hos Gud. Og gennem sin egen søn så Zakarias Guds søn, solopgangen fra det høje.

Perspektiverne i Zakarias’ lovsang synes jeg er helt fantastiske, og hans poetiske billedsprog er smukt og sigende. Zakarias ser og lovpriser Guds frelsesværk i den Højeste, Herren, solopgangen fra det høje. Zakarias trækker linier både til fortid og fremtid, med nutiden som samlingspunktet. Men nutiden som samlingspunkt fordi nutiden for Zakarias er set i lyset af, at det også er Herrens nutid. Herren, som Johannes skal være profet for, er i nutiden, hans komme er nær. Guds frelseshistoriske fortid og fremtid har også sit samlingspunkt i vores nutid, men kun i og med, at vi i nutiden ser Jesus som den, der var, som er og som kommer.

Zakarias trækker linier tilbage til pagtshelligdommen, telthelligdommen, der var forløber for Templet i Jerusalem. Pagtshelligdommen, der var Guds bolig i sit forløste folk under ørkenvandringen frem mod det forjættede land. Alteret i denne helligdom havde i hvert hjørne et frelsens horn, og den som søgte tilflugt dér uanset, hvad man havde bedrevet, var urørlig og beskyttet helt og holdent af Guds frelse. Og Zakarias

trækker linier helt frem til Herrens genkomst, netop i solopgangen fra det høje. Et begreb, der jo har haft afgørende betydning for, hvordan vore kirker er bygget, med alteret vendt mod solopgangen, og vore døde begravnes således, at når de rejser sig i deres grave, så kigger de mod øst, mod solopgangen fra det høje, hvor han kommer, som vil besøge os.

Og gennem alt dette ser Zakarias Guds velsignelse og frelse. Vel ved Zakarias godt, at blot fordi livet leves i tro på Gud, så er det ikke smertefrit. Men der er en solopgang fra det høje. Zakarias ved godt, at igennem hele denne historie har mennesker og Gud ikke et ubrydeligt fællesskab. Utallige er de løfter, mennesker har brudt; men Guds løfter har hele tiden stået til troende. Vel ved Zakarias, at mennesker har fjender og mennesker hader og mennesker vender ikke kun hinanden, men også Gud ryggen; men Gud vender ikke ryggen til. Gud vender sit ansigt til med velsignelse og frelse for derved at lyse for dem, der sidder i mørke og i dødens skygge. Og i Jesus kommer Gud og tager os i hånden for at lede vore fødder ind på fredens vej, hvor vi kan tjene ham uden frygt i fromhed og retfærdighed.

I alt dette ser Zakarias Guds kærlighed, trofasthed og inderlige barmhjertighed. Zakarias ser, hvorledes Gud gør en forskel på menneskers liv. Gud er forskellen på fortabelse og frelse, had og kærlighed, mørke og lys. Og denne forskel vil Gud gøre gældende også i Johannes' liv, som skal gøre den gældende i andre menneskers liv, blot ved at pege på, at Gud gør en forskel ved ham, som Johannes må se sig selv som en 2'er i sammenligning med.

Johannes' opgave er også kirkens opgave i dag. På en og samme tid skal vi pege på en anden end os selv. Får vi ros og ære af menneskers oplevelser her i kirken, skal vi vide og give

til kende, at det er ikke for at vi skal berømmes, men vi vil gerne vise en anden, der er mere end vi. Vi skal på en og samme tid pege på ham, som kom, som opfyldelsen af løfterne; som virkeliggjorde løfterne. GT fortæller om livet i Paradisets have for de første mennesker på en sådan måde, at vi får det indtryk, at Gud og mennesker levede sammen, gik tur sammen, havde fællesskab med hinanden uden bindinger eller hæmninger. Det gik i stykker og adskillelse blev de nye vilkår. Med Jesu komme til jord er den adskillelse under helbredelse. I skikkelse af Jesus Kristus går Gud igen på jord og har fællesskab med mennesker. Han har ingen bindinger eller hæmninger, og han lærer os og viser os, at det behøver vi heller ikke at have.

Det kan han sagtens sige, for han er jo en 1'er; vi er de evige 2'er. Vi taber altid i sidste ende. For det ender jo alligevel med død og mørke og fællesskabers afbrydelse.

Nej, det gør det ikke. For i Guds rige er vi ikke 2'ere, tabere. Vi er vindere til det hele. Og det hele skal nok komme. På Herrens dag skal det brudte heles, og fællesskabet med Gud Herren skal aldrig mere brydes eller hæmmes. Og det hele skal fuldendes og føres til fulde af ham, som kom og som kommer, Jesus.

Det er vores opgave som kristne mennesker og som kristen kirke at pege på ham, som kan få mennesker til at se hen over sig selv, hen over os, og se Jesus og kende frelsen i deres synders forladelse og sige

Lov og tak og evig ære være dig vor Gud, Fader, Søn og Helligånd, du, som var, er og bliver én sand treenig Gud, højlovet fra første begyndelse, nu og i al evighed. Amen